

Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausuntopalvelu.fi tai kirjaamo.tem@gov.fi

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EU:N MARKKINAVALVONTA-ASETUSTA TÄYDENTÄVÄKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI ERÄILLÄ TUOTESEKTOREILLA

- VN/28734/2021

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Kaupan liitto ry:ltä ja Päivittäistavarakauppa PTY ry:ltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n markkinavalvonta-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi eräillä tuotesektoreilla.

Kaupan liitto ja PTY kiittävät ja lausuvat seuraavaa:

Yleisiä huomioita esityksistä

Lakiuudistuksen tarve tulee EU:n markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon vaatimista muutoksista kansalliseen säädöstöön. Ehdotukset koskevat pääasiassa valvontaviranomaisen toimivaltuuksia ja valvonnan toimenpiteitä. Tämän lisäksi esitykseen sisältyvien tuotesektoreiden seuraamussäätelyä muutetaan vastaamaan EU:n markkinavalvonta-asetuksen ja markkinavalvontalain velvoitteita.

Valvonnasta vastaavat esityksessä olevien tuotesektoreiden osalta Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes sekä ulkorajavalvonnassa Tulli kuten tähänkin asti.

Markkinavalvonnan menettelyjen yhdenmukaistaminen ja seuraamussäätelyn virtaviivaistamisen eri markkinavalvontalain tuotesäätelyn soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta parantaa ennakoitavuutta elinkeinotoiminnassa. Toisaalta se lisää toimijoiden työtä jatkuvasti uudistuviin säännöksiin perehtymisen ja yritysten sisäisen ohjeistamisen myötä.

Uusien rangaistussäännösten osalta on perusteltua säilyttää nykyinen valvontaviranomaisten linja, jossa ensisijaisesti käytetään ohjaavia valvontakeinoja. Vasta niiden osoittautuessa riittämättömiksi ja vain vakavimmissa rikkomustapauksissa turvaututtaisiin sakkorangaistuksiin.

Viranomaistoimivallan käytössä ja seuraamusten määräämisessä on tärkeää seurata tiukasti suhteellisuusperiaatetta ja huolehtia toimijoiden oikeuksista tilanteissa, joissa viranomainen epäilee tai toteaa yrityksen toimineen säännösten vastaisesti.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan keväällä 2023.

Vaikka esitetyt muutokset eivät merkittävästi kasvata tukku- ja vähittäiskaupan hallinnollisia ja muita kustannuksia silloin kun tuotteet ovat vaatimuksenmukaisia, on tärkeää, että yrityksille jätetään riittävästi aikaa varautua uusien säännösten voimaan tuloon.

Lelujen turvallisuudesta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Lelujen markkinavalvontaan sovelletaan jatkossa markkinavalvontalakia. Sen vuoksi viranomaisten käyttöön tulisi uusia toimivaltuuksia kuten valehenkilöllisyyden käytön mahdollisuus tuotenäytteitä hankittaessa ja verkossa myytävien tuotteiden osalta mahdollisuus vaatia esimerkiksi sisältöä poistettavaksi verkkorajapinnalta.

PTY ja Kaupan liitto pitävät perusteltuna viranomaisvalvonnan tehostamisen etenkin verkkoympäristössä, jotta tasapuolisemmat kilpailuedellytykset kotimaisten toimijoiden ja kolmansista maista ja verkkokaupan välityksellä markkinoitujen tuotteiden markkinoinnissa toteutuisivat.

Kaupan liitto ja PTY toistavat huolensa myös markkinavalvonnan resurssoinnista.

Kuluttajaturvallisuuslakiin ehdotettavat muutokset (Kuluttajien käyttöön tarkoitetut koneet)

Niin ikään kuluttajien käyttöön tarkoitettujen koneiden sektorilla viranomaisten käyttöön tulisi uusia toimivaltuuksia kuten valehenkilöllisyyden käytön mahdollisuus tuotenäytteitä hankittaessa ja verkossa myytävien tuotteiden osalta mahdollisuus vaatia esimerkiksi sisältöä poistettavaksi verkkorajapinnalta.

PTY ja Kaupan liitto pitävät perusteltuna viranomaisvalvonnan tehostamisen etenkin verkkoympäristössä, jotta tasapuolisemmat kilpailuedellytykset kotimaisten toimijoiden ja kolmansista maista ja verkkokaupan välityksellä markkinoitujen tuotteiden markkinoinnissa toteutuisivat.

Kaupan liitto ja PTY toistavat huolensa myös markkinavalvonnan resurssoinnista.

Mittauslaitelakiin ehdotettavat muutokset

Mittauslaitelakiin ehdotetaan uusia säännöksiä valmispakkausten osalta pakkaajan ja maahantuojan vastuusta sekä mitta-astiapullojen osalta valmistajan vastuusta.

Koska nämä säännökset ovat jo voimassa lakia alemman asteisina säännöksinä, ei toimijoita koskevat velvoitteet tältä osin muutu ja muutos nähdään perusteltuna eritoten oikeusvarmuuden kannalta.

Kaasulaitelakiin ehdotettavat muutokset

Kaasulaitelain rangaistussäännöksiä täydennetään markkinavalvonta-asetuksen mukaisella sakkorangaistuksella.

Uusien rangaistussäännösten osalta on perusteltua säilyttää nykyinen valvontaviranomaisten linja, jossa ensisijaisesti käytetään ohjaavia valvontakeinoja. Vasta niiden osoittautuessa riittämättömiksi ja vain vakavimmissa rikkomustapauksissa turvaututtaisiin sakkorangaistuksiin.

24.5.2022

Kunnioitavasti

KAUPAN LIITTO

Mari Kiviniemi

Toimitusjohtaja

mari.kiviniemi@kauppa.fi

PÄIVITTÄISTAVARAKAUPPA RY

Kari Luoto

Toimitusjohtaja

kari.luoto@pty.fi